

PRESS RELEASE

Podgorica, 30. april 2018.

Stabilan realni rast crnogorske ekonomije u 2018. godini od 3%

ISSP Ekonomske projekcije, April 2018.

Crnogorska ekonomija je nastavila sa visokim rastom i u četvrtom kvartalu 2017. godine. Naime, nakon visokog realnog rasta iz trećeg kvartala od 4,7%, bruto domaći proizvod Crne Gore je u posljednjem kvartalu 2017. godine rastao takođe po značajnoj realnoj stopi od 4% i iznosio je 1,05 milijardi eura (stalne cijene), dok je u istom periodu prošle godine iznosio 0,95 milijardi eura (kad je ostvaren realni rast od 3,5%). Nominalni rast BDP-a u posmatranom period je iznosio 6,4%. Ako se posmatra struktura BDP u četvrtom kvartalu finalna potrošnja je činila 105,6%BDP-a, od čega se na ličnu potrošnju odnosilo 81,9%, dok je državna potrošnja iznosila 23,7%. Bruto investicije u osnovna sredstva su takođe imale značajan udio u strukturi BDP-a i činile su 31,2%, dok je doprinos salda izvoza i uvoza bio negativan -45,3%.

ISSP imao najbliže projekcije za 2017. godinu. Projektovani rast BDP za 2017. godinu ne odstupa značajnije od zvaničnih podataka koji ukazuju da je realni rast na godišnjem nivou u 2017. godini iznosio preko 4%. Osnovni faktori rasta BDP u 2017. godini su bili razvoj energetske i transportne infrastrukture i razvoj turizma. Takođe investiciona

aktivnost je značajno uticala na rast BDP u 2017. godini, ali i značajan doprinos izvoza za razliku od prethodnih godina. Najveći dio bruto investicija u osnovna sredstva odnosio se na građevinske radove i opremu. Kada su u pitanju specifični sektori, sektor sa najvećim udjelom investicija je bio javni sektor, što je posljedica izgradnje autoputa. Promjenljiva kretanja u investicijama po kvartalima su se odrazila na ukupan uvoz, odnosno njegovo smanjeno učešće u strukturi BDP. Ipak, u posljednjem kvartalu 2017. godine došlo je do nešto većeg uvoza u odnosu na isti kvartal prethodne godine, što je smanjilo uticaj rasta izvoza na povećanje BDP-a. Rast ukupnog izvoza u 2017. godini je bio posljedica povećanog izvoza usluga (naročito u trećem kvartalu), gdje je značajan rast izvoza zabilježen u turizmu, ali je zabilježen i rast izvoza roba. Struktura izvezene robe pokazuje da se najviše izvozi aluminijum i aluminijumski proizvodi i mineralna goriva, mineralna ulja i proizvodi njihove destilacije. Pored investicija i spoljne trgovine, značajan uticaj na rast BDP-a u 2017. godini je imala i potrošnja stanovništva koja je i u četvrtom kvartalu rasla i to po realnoj stopi od 3,8% u odnosu na isti kvartal prethodne godine. Takođe, u 2017. godini je

značajna bila potrošnja države iako je zabilježila blagi pad u posljednjem kvartalu u odnosu na isti period prethodne godine.

Projekcije ISSP-a na bazi makroekonomskog modela pokazuju da će bruto domaći proizvod Crne Gore u 2018. godini zabilježiti realni rast od približno 3%. Nešto niža stopa rasta BDP-a u 2018. u odnosu na 2017. godinu će biti posljedica nešto nižeg (iako i dalje značajnog) rasta investicione aktivnosti u zemlji. Takođe, u 2018. godini će finansijska potrošnja će bilježiti nešto niži rast u odnosu na 2017. godinu, što će se odraziti i na nešto umjereniji rast BDP-a.

Nešto niža stopa rasta potrošnje stanovništva će biti posljedica manjeg raspoloživog dohotka usljed povećanja određenih poreza u drugoj polovini 2017. godine, prije svih PDV. Takođe, nešto veća projektovana inflacija će uticati na manji raspoloživi dohodak.

Kao i tokom 2017. godine, rast će u najvećoj mjeri biti podstaknut investicionom potrošnjom, koja će u 2018. godini rasti po stopi od preko 11%, uprkos činjenici da je ostvarena veoma visok rast investicija i u 2017. godini od preko 15%.

Investiciona potrošnja će se i dalje bazirati na nastavku izgradnje prve dionice autoputa Bar-Boljare. Pored investicija u autoput, očekuje se da će se nastaviti strana ulaganja u turističku infrastrukturu, imajući u vidu činjenicu da je sektor turizma onaj koji značajno doprinosi BDP.

Kad su u pitanju spoljnotrgovinski odnosi, planirana dinamika izgradnje autoputa će uticati na nešto veću stopu uvoza u 2018. godini što će se odraziti na nešto veći ukupan uvoz roba i usluga koji će porasti za približno 4,7%. Pored uvoza iniciranog investicijama taj rast će biti posljedica i visokog uvoza hrane, nafte i transportnih uređaja. Sa druge strane, nakon duže vremena crnogorska ekonomija je ostvarila pozitivnu stopu rasta kad je u pitanju izvoz roba, a kontinuitet u rastu izvoza se očekuje i u 2018. godini. Uz snažan sektor turizma i izvoz usluga, ukupan rast uvoza roba i usluga je projektovan na 8,6% u 2018. godini. Takođe očekuje se dalji priliv stranih direktnih investicija, što će dodatno uticati na makroekonomska dešavanja.

Kontakt:

Institut za strateške studije i projekcije

Crnogorskih Serdara, Lamela II-III, 81000 Podgorica, Crna Gora Tel +382 (0)20 634 338, Fax +382 (0)20 634 329,

e-mail: issp@t-com.me